

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

СОЦІАЛЬНА МАРГІНАЛЬНІСТЬ

спеціальність	054 «Соціологія»	обов'язковість дисципліни	вибіркова
освітня програма	Соціологія	факультет	Менеджменту, адміністрування та права
освітній рівень	перший (бакалаврський)	кафедра	ЮНЕСКО «Філософія людського спілкування» та соціально-гуманітарних дисциплін

ВИКЛАДАЧ

Агаларова Карина Адільівна

Вища освіта – спеціальність соціолог-політолог, викладач соціально-політичних дисциплін

Науковий ступень – кандидат соціологічних наук 22.00.04 – спеціальні та галузеві соціології

Вчене звання – доцент кафедри соціології та політології.

Досвід роботи – 20 років

Показники професійної активності з тематики курсу:

Співваторка одного навчального посібника для опанування курсу Історія соціології: Історія соціології: навчальний посібник / За заг. редакцією І.П. Руценка – Х.: НТУ «ХП» , 2017.

Авторка міжнародних та фахових публікацій:

THE INTERNET AS AN EDUCATIONAL AND COMMUNICATIVE ENVIRONMENT FOR STUDENT YOUTH // AD ALTA:

Journal of Interdisciplinary Research: [http:// www.magnanimitas.cz](http://www.magnanimitas.cz) /12-01-xxv (2022) (Article Web of Science of Core Collection);

SOCIAL ADVERTISING AS A TOOL OF SOCIAL MARKETING AND A WAY TO FORM A POSITIVE BRAND IMAGE // AD ALTA:

Journal of Interdisciplinary Research: [http:// www.magnanimitas.cz](http://www.magnanimitas.cz) /12-01-xxv (2022) (Article Web of Science of Core Collection).

Підвищення кваліфікації за програмою Парадигма вищої освіти в умовах війни та глобальних викликів XXI століття. Свідоцтво ADV-180705-OSUIA від 28.08.2022. Навчальне навантаження 180 годин / 6 кредитів.

Авторка 1 навчально-методичного та співавторка 5 навчальних та навчально-методичних посібників;

телефон

0975073388

електронна пошта

karinaagalarova18@gmail.com

дистанційна
підтримка

Zoom

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ (ДИСЦИПЛІНУ)

Мета	формування компетентностей для професійної діяльності за спеціальністю 054«Соціологія»
Формат	лекції, практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання, позааудиторні заняття, реферативна робота
Обсяг і форми контролю	3 кредити ECTS (90 годин): 12 годин лекції, 18- практичні; підсумковий контроль – залік.
Вимоги викладача	вчасне виконання індивідуальних завдань, виконання тестових завдань, активність, командна робота
Умови зарахування	згідно з навчальним планом

ВІДПОВІДНІСТЬ СТАНДАРТУ ОСВІТИ І ОСВІТНІЙ ПРОГРАМИ

Компетенції	СК01. Здатність оперувати базовим категоріально-понятійним апаратом соціології. СК03. Здатність аналізувати соціальні зміни, що відбуваються в Україні та світі в цілому.	Програмні результати навчання	РН01. Використовувати понятійний апарат соціології в освітній, дослідницькій та інших сферах професійної діяльності. РН03. Застосовувати положення соціологічних теорій та концепцій до дослідження соціальних змін в Україні та світі. РН04. Пояснювати закономірності та особливості розвитку і функціонування соціальних явищ у контексті професійних задач.
--------------------	--	--------------------------------------	---

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ (ДИСЦИПЛІНИ)

Лекція 1.	Маргінальність як соціальний феномен: традиції дослідження та типологія.	СЗ 1	Маргінальність як соціальний феномен: традиції дослідження та типологія.	Самостійна робота	Підготовка рефератів, презентацій за темами курсу: 1. Американська та європейська традиції дослідження маргінальності. 2. Концепція маргінальності у соціології. 3. "Соціокультурні аспекти маргінальності". 4. «Проблема маргінальності у соціології». 5. Соціокультурні аспекти маргінальності. 6. Роль стратифікаційного підходу до теорії маргінальності. 7. Поняття "маргінальної особистості" в теорії Е. Стоунквіста. 8. Соціальне розшарування та нерівність як причини маргінальності. 9. Суб'єкти-маргінали. 10. «Андеклас: поняття та місце у суспільстві» 11. Маргінальний статус та маргінальна свідомість 12. Теорія соціальної мобільності та маргінальність. 13. Міграції населення як джерело поповнення маргінальних груп. 14. Типологія маргінальних груп. 15. Маргінальність та злочинність. 16. Маргінальність та аномія. 17. Аномічні суспільства та маргінальність 18. Маргінальність та девіантна поведінка. 19. Проблеми соціальної маргінальності в Україні 20. Маргінальність у молодіжному середовищі. 21. Молодь у системі соціальної нерівності. 22. Маргінальні групи та їх місце у соціальній структурі сучасного суспільства. 23. «Нові» маргінальні групи у суспільстві»
Лекція 2.	Соціальна структура та соціальна стратифікація	СЗ 2	Соціальна структура та соціальна стратифікація		
Лекція 3.	Маргінальність та соціальна мобільність	СЗ 3	Маргінальність та соціальна мобільність		
Лекція 4.	Маргінальність та девіантна поведінка	СЗ 4	Маргінальність та девіантна поведінка		
Лекція 5.	Структура сучасного українського суспільства та маргінальність	СЗ 5	Структура сучасного українського суспільства та маргінальність		
Лекція 6.	Нові маргінальні групи	СЗ 6	Нові маргінальні групи		
Лекція 7.	Феномен бідності та її субкультури в Україні та в інших країнах	СЗ 7	Феномен бідності та її субкультури в Україні та в інших країнах		

- 24. Нові маргінальні» групи: російські та західні варіанти.
- 25. Соціальні рухи як джерело маргінальних явищ
- 26. Соціальний портрет бідності.

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА ТА МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

Література	<p>1. Кузьменко Т. М. Соціологія. Навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2010. 320 с.</p> <p>2. Коваліско Н. В. Основи соціальної стратифікації: Навч. посіб. Л., 2007. 328 с.</p> <p>3. Литвинчук О.В. Ідентичність як проблема маргінального індивіда: соціально-філософський аналіз: монографія. Житомир : ЖДТУ, 2018. 196 с.</p> <p>4. Соціологічні студії: навчальний посібник з дисциплін вільного вибору для студентів усіх спеціальностей та усіх форм навчання / К. А. Агаларова, С. В. Григор'єва, О. А. Козлова та ін.; за ред. К. А. Агаларової. Харків : НТУ «ХПІ», 2021. С. 412.</p>	Методичне забезпечення	<p>1. Робоча програма навчальної дисципліни «Соціальна маргінальність» складена для здобувачів вищої освіти за спеціальністю 054«Соціологія» / Укл.К. А. Агаларова. Харків, 2023. 26 с.</p>
-------------------	--	-------------------------------	---

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

СИСТЕМА		БАЛИ	ДІЯЛЬНІСТЬ, ЩО ОЦІНЮЄТЬСЯ
Підсумковий контроль	100-бальна, національна ECTS	до 50	50% від підсумкової оцінки за навчальний курс (екзаменаційне випробування в усній формі або тестування)
Поточний контроль	100-бальна накопичувальна	до 50	якість та активність роботи на лекційному занятті (участь у дискусії тощо)
			якість та активність роботи на практичному або семінарському занятті (виконання завдань, участь у дискусії)
			якість виконання завдань у межах самостійної роботи
			якість виконання індивідуального завдання

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ ТА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Всі учасники освітнього процесу (в тому числі здобувачі освіти) повинні дотримуватися кодексу академічної доброчесності та вимог, які прописані у положенні «Про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ДБТУ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, поважати гідність один одного, проявляти доброзичливість, чесність, відповідальність.